

Actieplan diversiteit en inclusie Kunstenplan 2021-2024

Intro

Blok

Naam organisatie Stichting Asko|Schönberg

Algemeen

Blok

Heeft uw organisatie een visie, missie op diversiteit en inclusie vastgelegd? Indien ja: hoe luidt deze?

Het Asko|Schönberg Ensemble (vanaf nu: A|S) heeft als één van de kernwaarden dat het gericht wil zijn op de toekomst, zoekt naar nieuwe doelgroepen en aan wil sluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen. Inclusie en diversiteit zijn onlosmakelijk verbonden met deze doelstellingen. Dat staat niet letterlijk in de missie en visie van A|S, maar is in onze ogen een logisch onderdeel ervan.

Missie:

Met een rijk netwerk aan musici, dirigenten, componisten en getalenteerde jonge makers wil A|S bijdragen aan de ontwikkeling van het 'maken van nu'. Een toegankelijk platform dat met innovatieve en energieke partners bouwt aan de voortdurende ontwikkeling van de eigentijdse gecomponeerde muziek in al haar verschillende vormen.

Visie:

A|S is een cultureel ecosysteem dat zichzelf continue bevraagt en vernieuwt. Een wegwijzer voor het publiek, toegankelijk voor nieuwe identiteiten en voortdurend op zoek naar nieuwe perspectieven vanuit bewezen vakmanschap.

In welke omgeving (werkveld) in termen van diversiteit en inclusie is uw organisatie actief, welke kenmerken heeft deze en hoe verhoudt uw organisatie zich tot deze omgeving?

Uit de Nulmeting van de gemeente Amsterdam bleek dat A|S vrij stabiel gemiddeld scoort met een duidelijke uitschieter op het gebied van diversiteit binnen de programmering. Dat sluit aan bij de positie van A|S binnen het werkveld en de focus van de afgelopen jaren. Binnen de 'klassieke muziek' is de omgeving lang vrij behoudend, nogal hiërarchisch en 'westers georiënteerd' geweest. De afgelopen jaren is er echter veel meer beweging en discussie over onderwerpen als diversiteit en inclusie en wordt ook binnen de conservatoria over de heggen gekeken. Enerzijds verhoudt A|S zich als 'ensemble' tot deze cultuur. Anderzijds staan we middenin de nieuwe ontwikkelingen van de hedendaagse muziek en in nauw contact met andere disciplines, podia en platforms die vanuit een meer open houding opereren en een veel diversere doelgroep aantrekken. Wij proberen actief te leren van de expertise van onze partners en ook onze kennis te delen. Wij gaan uit van wederkerigheid om bijvoorbeeld nieuwe presenta

Wat zijn de prioriteiten van uw organisatie op het gebied van diversiteit en inclusie voor de periode 2021-2024?

A|S heeft in 2019 deelgenomen aan een pilot project – in opdracht van het AFK, uitgevoerd door de projectgroep Inclusiviteit Cultureel Landschap Amsterdam (ICLA) van Kult&Ace (Youth and Culture Consultancy) – ten behoeve van een inclusieve en diverse interne organisatie. De andere deelnemers zijn EYE en het Tropenmuseum. Het resultaat is vastgelegd in een adviesrapport waarin concrete stappen worden aangeraden. Lof was er voor het enthousiasme en de openheid van de organisatie in zijn geheel om met het onderwerp aan de slag te gaan en 'dit te incorporeren in zijn/haar werkzaamheden.' Ook was de projectgroep zeer te spreken over de al ingeslagen weg naar een 'zeer diverse programmering.' Voor de periode 2021-2024 willen we ervoor zorgen dat deze visie verder verankerd wordt langs de programmeringslijnen van A|S en in de samenwerkingsverbanden. Met name de interdisciplinaire producties uitgevoerd door de 'jongere garde' musici van A|S trekken een jonger en diverser publiek aan.

Wat zijn voor uw organisatie de grootste uitdagingen op het gebied van diversiteit en inclusie voor de periode 2021-2024?

De grootste uitdaging is om de bestaande structuren open te breken binnen de doorgaans zeer gecodeerde klassieke wereld. A|S zet actief in op het zoeken naar nieuwe vormen van presenteren die aansluit bij de inhoud. Dat betekent dat er niet een blik confetti opengetrokken wordt of een dj uitgenodigd na afloop van een concert om de zogeheten drempel te verlagen. Via de interdisciplinaire producties bereikt A|S een jonge en diverse doelgroep. Deze doelgroepen stromen niet vanzelf door naar de reguliere concerten en projecten in de grote concertzalen. En vice versa komt het publiek dat de concerten bezoekt doorgaans niet naar de interdisciplinaire voorstellingen. Mogelijkheden voor publieksontwikkeling in de concertzalen ziet A|S in de research-and-development-afdeling (Dialoog-programmeerlijn) van A|S waar concepten als Circus Schönberg en And Beyond op een interactieve en toegankelijke wijze een nieuw publiek introduceert in de wereld van de hedendaagse gecomponeerde muziek.

Programma

Blok

Op welke wijze speelt diversiteit een rol bij de artistieke en inhoudelijke keuzes die u maakt in de Kunstenplanperiode 2021-2024? Zo ja, wat betekent dit voor uw programma?

Diversiteit speelt op steeds meer vlakken een rol en is inmiddels een 'natuurlijk' argument in de programmering. Als ensemble neemt A|S een unieke positie in binnen het veld omdat het vaak fungeert als productiehuis. Het leeuwendeel betreft een première van een nieuwe compositie of voorstelling en reikt ver voorbij de grenzen van een standaard concert. A|S wil een toegankelijk knooppunt zijn en de bestaande klassieke muziekcodes bevragen en nieuwe concertvormen presenteren. Ook zoomt A|S in op ontwikkelingen in de maatschappij. De directe betrokkenheid van de musici, focus op genderbalans en het werken met een nieuwe generatie dirigenten zijn voorbeelden van een inclusieve aanpak. Thematisch wordt gezocht naar partners die zich verhouden tot actuele onderwerpen – zoals de bewerking van L'Histoire du Soldat van Stravinsky met de jonge garde operamakers van The Airport Society Brussel waarin het klassieke oorlogsverhaal wordt vervangen door het verhaal van klokkenluider Charley Manning.

Op welke wijze maakt u gebruik van ervaring en expertise van collega's en externen bij het maken van artistieke en inhoudelijke keuzes met in achtneming van diversiteit en inclusie?

Het ICLA-adviesrapport constateerde al dat er een positieve en actieve houding door de hele organisatie is ten aanzien van diversiteit en inclusie. Inhoudelijk waren er dan ook lovende woorden over 'het pad dat jullie reeds hebben ingezet naar een zeer diverse programmering.' Er wordt goed geluisterd naar de verschillende stemmen binnen de organisatie en er is in het afgelopen kunstenplan al ingezet op nauwe samenwerking met experts en partners die helpen bij het ontwikkelen van nieuwe concepten gericht op een diversere doelgroep. Wil je vernieuwen, dan moet je ook luisteren naar nieuwe stemmen. Door ruimte te bieden aan makers van diverse achtergronden en musici, dirigenten en componisten direct te betrekken in de vormgeving van de artistieke inhoud wordt deze expertise en ervaring geïncorporeerd. GrasLab wordt onze nieuwe Amsterdamse hub die als katalysator dient om onze (inter)nationale programmering met nieuwe perspectieven te laden.

Wat zijn uw doelstellingen op het gebied van diversiteit en inclusie met betrekking tot het programma voor de periode 2021-2024?

De programmeringslijnen Kernensemble, Interdisciplinair en Dialoog (KID) concretiseren de doelstellingen op artistiek gebied en incorporeren onze ambitie om een meer inclusieve programmering te brengen. De interdisciplinaire maakcultuur heeft van nature meer speelruimte en is sterker aan het 'maken van nu' gekoppeld waardoor het in een jongere, diversere, cultuur staat. Met het opzetten van GrasLab willen we stappen zetten om – in de programmeringslijn Dialoog – meer diverse perspectieven te incorporeren in het Kernensemble. A|S is doelbewust op zoek naar die relaties, zoals in de samenwerking met Zuid-Afrikaanse musici, de focus op genderbalans in het onderdeel Nordic Perspective en de zoektocht naar nieuwe vormen van muziektheater in samenwerking met de Tekstmederij waar een nieuwe generatie componisten en schrijvers aan elkaar gekoppeld worden. GrasLab biedt de mogelijkheid om een gesprek aan te gaan en elkaar te leren kennen om vervolgens samen te zoeken naar nieuwe talen.

Publiek

Blok

Welke nieuwe doelgroepen wil uw organisatie in de komende periode bereiken en hoe houdt u deze doelgroepen vast?

Met de interdisciplinaire programmeringslijn trekt A|S al van meet af aan een jonger en meer divers publiek. Voor de programmeringslijn Kernensemble wil A|S verder inzetten op een doelgroep die tot nu toe onderbelicht is, de bezoeker tussen 35-50 jaar oud. Een doelgroep die wellicht wat minder populair is in beleidsstukken, maar een groep die voor ons zeer relevant is. Het zijn liefhebbers van festivals en We Are Public-leden die nieuwsgierig zijn, al de nodige culturele bagage hebben en zich graag laten verrassen. Met de opening van GrasLab in Amsterdam Noord als ontmoetingsplek, pop-up podium en laboratorium van A|S, en met de verdere ontwikkeling van projecten voor de middelbare school, zoals Gender Agenda, zetten we in op een jonger en diverser publiek. Ook de nieuwe samenwerking met Oorkaan – met theaterconcerten voor schoolgaande kinderen – is gericht op het contact leggen met nieuwe doelgroepen.

Gaat u uw programma, uw educatieve activiteiten, of de marketing en communicatie van uw organisatie aanpassen om deze (voor u) nieuwe doelgroepen te bereiken. Indien ja, hoe gaat u dit doen?

A|S wil zich profileren (onder meer door de nieuwe website en een sterkere focus op online content) als dé plek waar je moet zijn om spannend muzikaal werk te vinden en de laatste ontwikkelingen in de nieuwe muziek te ontdekken. Ook podium GrasLab is onderdeel van de doelstelling om andere doelgroepen te bereiken, verbreden en vast te houden. Er kan korter op de bal geprogrammeerd worden in een intieme setting. Op zoek naar spannende, maar ook veilige plekken waar in alle openheid gewerkt kan worden aan nieuwe talen en klanken. Algemeen kan gezegd worden dat in de programmering van A|S de aandacht uitgaat naar nieuwe presentatievormen. Er moet een nieuwe balans komen tussen concertzalen en andere podia om makers en musici met een diverse achtergrond te betrekken bij de activiteiten van A|S. De reflectie op actuele onderwerpen is daarin ook belangrijk en het bij elkaar brengen van verschillende kunstdisciplines om zo ook een publiek te bereiken dat zijn weg niet naar A|S weet te vinden.

Wat zijn uw doelstellingen ten aanzien van het bereiken van een divers publiek in de periode 2021-2024? En hoe gaat u dit bereiken?

Met het nieuwe programmeringsprofiel creëert A|S drie verschillende richtingen. Daarmee bereikt A|S een breder profiel dat niet alleen aantrekkelijk is voor de bestaande nieuwe muziek liefhebber. A|S intensiveert de samenwerking met de Amsterdamse partners als Muziekgebouw aan 't IJ, Oorkaan en HF met overkoepelende campagnes. A|S zet daarnaast in op het versterken en uitbreiden van de relatie met makers en musici om de makers-cultuur rond A|S te verstevigen en een nieuwe generatie makers en hun achterban te betrekken. Met de opzet van GrasLab als laboratorium en ontmoetingsplek voor diverse musici en makers, wordt hierin een belangrijke stap gezet. Ook de samenwerking met de Tekstmederij is een belangrijke ontwikkelingspoule om op een fijnmazige manier andere stemmen en invloeden hun eigen plek te laten claimen. A|S zet niet in op korte termijn effecten, maar op een fundamentele verandering in de cultuur van het ensemble.

Personeel

Blok

Hoe bevordert u binnen uw organisatie een inclusieve en veilige werksfeer?

A|S heeft een tamelijk platte organisatiestructuur waarin ieders stem wordt gerespecteerd. Er wordt op regelmatige basis gesproken met een afvaardiging van de musici om de recente ontwikkelingen door te nemen. De directie heeft jaarlijks een evaluatiegesprek met het personeel en ook met de musici worden individuele gesprekken gevoerd om artistieke, persoonlijke en organisatorische zaken te bespreken. Er is ruimte om het op een gezonde manier oneens te zijn met elkaar en elkaar aan te spreken op onwenselijke uitspraken of gedrag. De directie staat open voor commentaar en kritiek en treedt het personeel en de musici en makers met vertrouwen in hun kennis en kunde tegemoet. Hierdoor ontstaat een transparante en veilige werksfeer die ook leidt tot openheid ten aanzien van nieuwe ideeën en perspectieven.

Welke rol speelt diversiteit bij de werving van personeel voor uw organisatie?

Op het gebied van personeel (5,8 fte) zijn de mogelijkheden enigszins beperkt, met name vanwege het geringe verloop. Het vrijmaken van fte's of het toevoegen van extra fte's om processen voor diversiteit en inclusie binnen de organisatie structureel een plek te geven (zoals bijvoorbeeld een Diversity Officer) is op dit moment niet haalbaar – zoals ook het in rapport van ICLA werd geconcludeerd. Wèl is A|S zich zeer bewust van het feit dat de organisatie erg wit is en dat het ensemble hier verandering in aan wil brengen. Deze wil is in daden omgezet door voor de recente vacature voor een nieuwe secretaris voor het bestuur de expertise van Atana in te zetten. Het is belangrijk hier continue aandacht voor te houden, met name omdat diversiteit in de wereld van de hedendaagse muziek tot nu toe op een laag pitje heeft gestaan. De bestaande en nieuwe partners van A|S die wel een meer diverse achterban hebben, gaan ons adviseren op dit gebied.

Hoe zorgt u ervoor dat huidige en toekomstige medewerkers voldoende kansen krijgen om zich te blijven ontwikkelen?

In afwachting van een definitieve cao voor ensembles (die zich op dit moment nog in conceptvorm bevindt), heeft A|S een eigen beloningsnotitie opgesteld voor medewerkers en musici om zekerheid en helderheid te verschaffen. De honoraria voor de musici en het kantoorpersoneel zijn gebaseerd op de cao Toneel en Dans omdat deze het meest aansluit bij de praktijk van A|S. In samenwerking met een gespecialiseerd bestuurslid zijn deze in 2019 vastgesteld. Daarin is ook opgenomen dat er budget is vrijgemaakt voor musici en personeel om relevante opleidingen of cursussen te volgen om hun kennis op peil te houden. Daarnaast is de programmeerlijn Dialoog en daarbinnen het inzetten van een ontwikkelingsplek voor musici/makers aan de Grasweg in Amsterdam Noord een duidelijk voorbeeld van de prioriteit die A|S geeft aan de ontwikkeling van musici, makers en mensen binnen de organisatie.

Wat zijn uw doelstellingen op het gebied van diversiteit met betrekking tot uw personeel voor de periode 2021-2024?

Zoals gezegd zijn de mogelijkheden met het oog op de omvang van de organisatie beperkt. Bij ontstane vacatures wordt de expertise van organisaties als Atana ingezet en via ons uitbreidende netwerk in andere disciplines actief werven op mensen met een diverse achtergrond. A|S wil een open en energieke plek zijn waar ruimte is voor nieuwe ideeën en dit ook duidelijk uitstralen. De meest concrete stappen om te werken aan dit imago liggen in de programmering en het actief aantrekken van een diversere groep makers en partners uit andere disciplines. A|S werkt aan het veranderen van het eigen perspectief door het openzetten van de deuren. Om zo in de toekomst een plek te zijn waar een diverse groep mensen herkend en erkend worden. Een plek waar iedereen zich veilig en welkom voelt en waar volop ruimte is voor ontplooiing.

Partners

Blok

Gaat u samenwerkingen met organisaties en externe experts aan / continueert u deze samenwerkingen om uw doelstellingen op het gebied van diversiteit en inclusie te realiseren?

Voorbeelden van recente samenwerkingen met organisaties en externe experts zijn Kult & Ace en Atana. Daarnaast heeft een teamlid van A|S deelgenomen aan de workshop 'De Code en Ik' (van Actieplan Cultuur en Creatief Inclusief) om meer kennis te verwerven. Ook wordt de samenwerking met Noord Nederlands Toneel, Boukje Schweigman en de Tekstmederij voortgezet en nieuwe aangeboord, zoals de samenwerking met The Airport Society en Oorkaan. The Nordic Perspective is een project dat voortkomt uit de behoefte om genderbalans – een onderwerp waar Nederland hollend achteruit in lijkt te gaan – te bevragen en onderzoeken. Vanuit de expertise en het perspectief van landen als Noorwegen – waar een actief beleid op genderbalans succesvol wordt gevoerd. Met makers, componisten, denkers en dirigenten als Manoj Kamps, Rose Dodd en Philip Venables wil A|S de aandacht vestigen op onderwerpen als genderfluiditeit, genderongelijkheid en identiteit en deze onderwerpen incorporeren in de organisatie.

Welke samenwerkingen zijn daarbij het belangrijkste voor de periode 2021-2024?

Muziekgebouw aan 't IJ is voor A|S een belangrijke kernpartner. A|S onderwerpt zichzelf echter ook aan een change of perspective en daarin is GrasLab cruciaal. Ook om A|S fysiek uit de eigen comfortzone te trekken. A|S heeft geen specifieke hiërarchie binnen de bestaande samenwerkingspartners. Met iedere partner onderzoeken we een ander belangrijk element uit de vele onderdelen die allemaal met nieuwe muziek verbonden zijn. Of het nu gaat om de oudere partners als het Noord Nederlands Toneel en Club Guy&Roni, de meer recente partners als de Tekstsmederij of splinternieuwe als de Airport Society, Jakop Ahlbom en Oorkaan. Ieder brengt zijn eigen kwaliteit mee. Zo heeft Oorkaan veel meer ervaring en kennis op het gebied van educatie en diversiteit voor een jongere doelgroep. Naast deze partners zijn voor ons de individuele relaties met musici, componisten en dirigenten met een ander perspectief en een duidelijke missie op het gebied van diversiteit van cruciaal belang.

Wat zijn uw doelstellingen op het gebied van diversiteit en inclusie met betrekking tot uw partners voor de periode 2021-2024?

A|S gaat verder op de lijn om partners duurzaam te verbinden. Zo min mogelijk incidenteel en projectmatig werken, maar ieder nieuw project zien als een eerste opstap naar een langdurige en inspirerende samenwerking. De ontwikkeling van de samenwerking met het Noord Nederlands Toneel en Club Guy&Roni van projectmatig werken naar een beweging die NITE heet en de afgelopen drie jaar zeer succesvolle producties heeft gemaakt, is daar een mooi en waardevol voorbeeld van. A|S ontwikkelt nieuwe talen met zijn partners en steekt daar tijd in. Binnen deze partnerschappen wil A|S in de periode 2021-2024 een duidelijke en zichtbare rol innemen zodat het aandeel en de artistieke inbreng van A|S helder en herkenbaar is. Deze visie werkt door naar potentiële nieuwe musici, makers en publiek. A|S als een plek waar iedereen welkom is en waar je je ideeën kwijt kunt.

Voltooiën

Afhandeling

Referentienummer 7137-3218